

ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΑΝΗΣ;

Φιλιάσθενα εκπέμπει ο πνευματικός φάρος του Γυθείου, λίγα μέτρα μακρύτερα από τον ναυτικό. Πρόκειται για το Ιστορικό Εθνολογικό Μουσείο Μάνης (που λειτουργεί καθημερινά 8 π.μ.-14.30), στο νησί της Κρανιάης. Ακτινοβολεί όχι μόνο την αύρα μιας άλλης εποχής, καθώς στεγάζεται σε ένα πύργο της γενιάς του 3^{ου} Μπέη της Μάνης (Τζαννέτος Γρηγοράκης, 18^{ος} αιών) αλλά και το μεράκι των ανθρώπων που εργάστηκαν και φροντίζουν την έκθεση που έχει απομείνει.

Κι ενώ πλησιάζοντας νομίζεις πως θα διακρίνεις κάποια δεσποσύνη ν' αγναντεύει νοσταλγικά από το δώμα με τις επάλξεις του τριώροφου παραδοσιακού μανιάτικου πύργου, ο Γ. Κολοκυθάκος – ταμίας και «γενικών καθηκόντων»- προβάλλει από το ισόγειο γραφείο χαμογελαστός, με τα κλειδιά στο χέρι, πρόθυμος να μας ξεναγήσει. Μας επισημαίνει το οικονομικό πρόβλημα του Μουσείου, αφού το προσωπικό των 4 ατόμων (συμπεριλαμβανομένων των δύο φυλάκων) δεν επαρκεί παρά την πρόσθετη εθελοντική προσφορά τους.

« Όμως τα βασικά προβλήματα του Μουσείου, των οποίων άπτεται το οικονομικό, είναι τα εξής:» μας είπε ο κ Γ. Σαΐτας, αρχιτέκτων, πολεοδόμος, εθνολόγος, με πολυετή ενασχόληση στην Ελλάδα και το εξωτερικό σε ερευνητικά θέματα της Μάνης και κυρίως, ως ο αρμόδιος υπεύθυνος εκ μέρους του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. « Πρώτα-πρώτα θα πρέπει να αποφασισθεί ποιος θα είναι ο φορέας διαχείρισης του Μουσείου».

Το Μουσείο στεγάζεται επί της νήσου Κρανιάς, σε ιστορικό πύργο της γενιάς των Γρηγοράκηδων, στον οποίο προστέθηκε διώροφος οικία το 1829. Το 1978 περιήλθε στον ΕΟΤ. Ως Ιστορικό Εθνολογικό Μουσείο Μάνης εγκαινιάστηκε το Σεπτέμβριο 1989 κατόπιν εργασιών αποκατάστασης, στα πλαίσια του Προγράμματος Παραδοσιακών Οικισμών του ΕΟΤ το οποίο είχε ξεκινήσει από το 1975. Σήμερα η εταιρεία του ΕΟΤ « Τουριστικά Ακίνητα» έχει ακόμα την εκμετάλλευση, ενώ εκκρεμεί άμεσα αν θα την διαδεχθούν το Υπουργείο Πολιτισμού, ή το Μουσείο Μπενάκη.

Το 1993 και για ένα έτος επί πλέον, παρουσιάστηκε στο Μουσείο η έκθεση «Περιηγητές στη Μάνη, 15^{ος} -19^{ος} αίων» την οποία οργάνωσε το Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Ο κ. Γ. Σαΐτας που είχε αναλάβει και τη χαρτογράφηση των δρομολογίων των περιηγητών μας εξηγεί « Μέσα από χειρόγραφα, έντυπα και εικαστικά έργα, ιστορικά κειμήλια, παλαιούς χάρτες και τις χαρτογραφήσεις δρομολογίων 75 περίπου περιηγητών, αναδεικνύονται οι αμφίδρομες σχέσεις της Ευρώπης με τη χερσόνησο της Μάνης κατά την περίοδο αυτή.» Ιδιαίτερη προβολή επιφυλάχθηκε στο έργο της Γαλλικής Επιστημονικής Αποστολής (1829-1832) στο Μοριά που αναφέρεται στη Μάνη και στη παρουσίαση του κοινωνικο-στρατιωτικού μηχανισμού (καπετανάτα) της περιοχής.

Η έκθεση αυτή αν και εξ αρχής είχε περιστασιακό χαρακτήρα κατέληξε μόνιμη αλλά λειψή. Τα εκθέματα που αφορούσαν τα όπλα του Π. Μαυρομιχάλη και η ανδρική τοπική ενδυμασία, μπορείτε τώρα να τα δείτε στην Αθήνα, στον 3^ο όροφο του Μουσείου Μπενάκη – καθότι ιδιοκτησία του - στον τομέα «Ιστορικά». Συγκεκριμένα

ένα γιαταγάκι εκτίθεται με τον αριθμό 12, μία μάχαιρα με τον αριθμ. 13, μία πάλα με τον αρ. 14, ένα ζευγάρι πιστόλια αρ. 15, ένα ζευγάρι παλάσκες αρ. 16, ένα καριοφίλι με τον αρ. 17. Επίσης ένα άλλο καριοφίλι του και μία πάλα βρίσκονται στην αποθήκη για συντήρηση.

Επί πλέον από προθήκη του δευτέρου ορόφου του Ιστορικού Εθνολογικού Μουσείου Μάνης λείπουν δύο κουμπούρια που δεν γνωρίζουμε σε ποιόν ανήκαν. Ας υπενθυμίσουμε ακόμη ότι το 93-94 εξετίθετο και η ιδιωτική συλλογή του κ. Βουρλίτη με φωτογραφίες πυργόσπιτων της περιοχής.

Ως εκ τούτου «το δεύτερο μεγάλο πρόβλημα του Μουσείου Μάνης είναι το ζήτημα της επανέκθεσης ή των μόνιμων εκθεμάτων της περιοχής» συμπληρώνει ο κ. Σαΐτας. Ιδιαίτερα, το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών είχε προτείνει τη συγκρότηση του «Ανοικτού Μουσείου Μάνης» με την οργάνωση ενός δικτύου εκθέσεων και εκδηλώσεων προβολής της περιοχής μεταξύ επιλεγμένων πόλεων της Μάνης που θα διέθεταν μουσειακή υποδομή με αντίστοιχους χώρους υποδοχής.

Στο παρελθόν (μελέτες ξεκίνησαν από το 1960) έγιναν προσπάθειες αξιοποίησης και προβολής της Μάνης διεθνώς για το πολιτιστικό της παρελθόν και την ιδιότυπη αρχιτεκτονική της. Το μέλλον της όμως ποιος θα το στηρίξει ;